

มายาประเทศ | ชีตอร์ นางนา boonyatikan59@hotmail.com

30 ปีมหกรรมว่าวอีสาน ที่ห้วยราช

หน้าหนาวปีนี้ ขอบุุดเลย..ยังไม่หนาวอย่างที่คิดหรือมีการคาดการณ์ไว้ แต่กิจกรรมช่วงหน้าหนาวที่ลมเย็นมาเยือนนั้น ไม่มีอะไรจะดีเท่าอนาคดาว เล่นว่าวและผิงไฟ

สัปดาห์ก่อน ‘ชีตอร์’ หนึกรุงฯ ลงพื้นที่ ด้วยการบินไปที่ราบสูงจังหวัดบุรีรัมย์ ไปนอน 2 คืน เพื่อร่วม ‘มหกรรมว่าวอีสาน’ ที่อำเภอห้วยราช ซึ่งจัดขึ้นเป็นปีที่ 30 แล้ว และอินไตขอออกตัวไว้ก่อนว่า เพิ่งไปครั้งแรก แต่เห็นบรรยากาศงานธรรมดาระดับงานอำเภอทั่วไป แต่สีสันว่าวและชุมชนต่างหากที่เป็นจุดขาย คือความตั้งใจชาวห้วยราชได้พากันทำว่าวใหญ่ หรือว่าวแอกยักษ์ และภาษาถิ่นเรียกว่า ‘แคลนแม่โกน’ (ว่าวแม่ลูก) นั่นเอง

เมื่อเห็นการแข่งขันว่าวขึ้นสู่ท้องฟ้า การแกว่งแอก และการแข่งขันว่าวแอกประดิษฐ์วิเศษ ก็รู้สึกสนุกอยู่เหมือนกัน และมีประเด็นว่า การจัดงานปีนี้และปีที่ผ่านๆ เป็นอย่างไร ก็ได้ ‘ผู้หมวดใจดี’ ร.ต.ท.รัชต กุลบุตร รอง สวป. สภ.ห้วยราช ให้ข้อมูลว่า ย้อนไปนับสิบปี สมัยเด็กๆ ตั้งแต่เรียนระดับมัธยมต้นได้เคยมาเที่ยวชมงานว่าวที่ห้วยราช รู้สึกประทับใจ และโตมาจนได้มาทำงานประจำที่ สภ.ห้วยราช กว่าปี 4 แล้ว เห็นว่าปีนี้คนร่วมงานน้อยกว่าที่ผ่านมา โดยบางปีที่จัดงานขึ้นนั้น เคยมีคนมาร่วมชม เขียวๆ เทียวกันเป็นหมื่นคน

ส่วนคำอธิบายจาก **ศุภชัย นิธิรัมย์** ผอ.โรงเรียนวัดบ้านใหม่ ในฐานะประธานกรรมการตัดสินแข่งขันว่าว เล่าว่า กว่า 30 ปี ของมหกรรมว่าวอีสาน จุดเริ่มสมัยบรรพบุรุษพากันทำว่าวแอกเป็นการละเล่นในช่วงเก็บเกี่ยวข้าว มักจะมีลานข้าวตอนเย็นจะมีลมหนาว ก็พากันเล่นว่าวเฝ้าลานข้าวตามทุ่งนา จึงมีการเริ่มอนุรักษ์มีการจัดงานขึ้นและทำเรื่อยมา ซึ่งตัวเองมีส่วนร่วมมาตลอดกว่า 20 ปีแล้ว และเป็นกรรมการตัดสินการแข่งขัน เคยไปเห็นการแข่งขันว่าวที่ปักข์ใต้ จังหวัดสตูล และภาคกลางก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับแล้วที่ห้วยราชจะจัดงานได้ดี มีความร่วมมือของชุมชนเป็นอย่างดี

อำนาจ นพรัตน์ กำนันตำบลห้วยราช มองว่า การเล่นว่าวเป็นการละเล่นของถิ่นแถบนี้มานานแล้ว และรู้สึกภูมิใจที่ทุกชุมชนในห้วยราชมีความร่วมมือให้งานได้เกิดขึ้น เพราะเป็นกิจกรรมสามัคคี และเป็นการรักษาศิลปวัฒนธรรมอีสานไว้ได้ด้วย

ส่วนกำนันหญิง **นพณา มาศรักษา** แห่งตำบลห้วยราชฯ ระบุว่า การจัดกิจกรรมเหมือนเป็นการรักษาวิถีของปู่ย่าตายายที่ได้ทำไว้จนเป็นเอกลักษณ์ ไม่ว่าจะเป็นการทำว่าวแอก หรือว่าวโบราณ และว่าวพัฒนา คือตกแต่งดีดแปลงให้สวยงามและมีสีสัน เพื่อดึงดูดผู้คนเป็นแหล่งท่องเที่ยว และให้ชาวโลกได้เห็นว่าวอีสานของห้วยราช เป็นที่รู้จักในแบบเทศกาลประจำปีที่ไม่ควรพลาด

ความเห็นของ **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรีชา สาคร** จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (มมส) ได้ลงพื้นที่พร้อมสังเกตการณ์มหกรรมว่าวห้วยราช ซึ่งสนใจประเด็นเรื่องการใช้ว่าว ‘แคลนแม่โกน’ ภาษาเขมร ซึ่งแปลว่า ‘ว่าวแม่ลูก’ ในการสร้างวัฒนธรรมเฉพาะถิ่น และเป็นอัตลักษณ์นั้น นำศึกษาว่ามีปัญหาหรือข้อมูลอะไรบ้าง อาจเป็นปัจจัยให้แคลนแม่โกนในห้วยราชเสื่อมถอยหรือก้าวไปข้างหน้าอย่างยั่งยืนได้หรือไม่ และอย่างไร

อย่างไรก็ตาม น่าติดตามว่า ปีหน้าฟ้าใหม่ ‘มหกรรมว่าวห้วยราช’ จะเป็นอย่างไร สำหรับ ‘ซีเดอ์’ ยิ่งไม่ขอวิจารณ์อะไรมาก (ฮา) แต่ขอเอาใจช่วยคนทำงานครับ ■